

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.003.12.2019

Bożena Krawczyk
Wójt Gminy Kodrąb
Urząd Gminy Kodrąb
ul. Niepodległości
797-512 Kodrąb

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/19/003 – Realizacja dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu przez gminy z terenu województwa łódzkiego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Kodrębie ¹ , ul. Niepodległości 7, 97-512 Kodrąb
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wójt Gminy Bożena Krawczyk – od 16.11.2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania organów gminy w zakresie ustalenia i egzekwowania dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2018, z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ryszard Lewiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/74/2019 z dnia 11 marca 2019 r. (akta kontroli str. 1 - 6)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W kontrolowanym okresie w gminie Kodrąb ⁴ prawidłowo dokonywano wymiaru podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych dla osób prawnych. Uchwały Rady Gminy w sprawie określenia stawek tych podatków zawierały wszystkie przedmioty oraz kategorie opodatkowania wskazane w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych ⁵ , a także uwzględniały maksymalne wysokości tych stawek ogłaszanych w obwieszczeniach Ministra Finansów ⁶ . Zgodnie z przepisami ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa ⁷ pracownicy Urzędu dokonywali czynności sprawdzających w odniesieniu do złożonych przez podatników deklaracji. W Gminie prowadzono - wymaganą art. 7a ustawy o podatkach lokalnych - ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym. Zapewniono również dostęp do
---------------------	--

¹ Dalej: Urząd.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: Gmina.

⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm., dalej: ustawa o podatkach lokalnych.

⁶ Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 r. (M.P. 2016 poz.. 779), obwieszczenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 lipca 2017 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2018 r. (M.P. 2017 poz. 800), zwane dalej obwieszczeniami Ministra Finansów.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., dalej: Ordynacja podatkowa.

ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Radomsku⁸, stanowiącej podstawę wymiaru podatków.

W odniesieniu do jednego podatnika zalegającego z płatnością podatku od nieruchomości zastosowano ulgi podatkowe. Udzielono ich z zachowaniem przepisów Ordynacji podatkowej.

III. Opis stanu faktycznego

1. Prawidłowość wymiaru podatków lokalnych

Opis stanu
faktycznego

Według stanu na koniec lat 2017 i 2018 na terenie Gminy funkcjonowało odpowiednio 35 i 34 podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości oraz po sześciu podatników podatku od środków transportowych.

(dowód: akta kontroli str. 24 - 49)

Zrealizowane dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych wyniosły 2.164,5 tys. zł w 2017 r. i 2.435,9 tys. zł w 2018 r., w tym odpowiednio 374,8 tys. zł (17,3%) i 611,5 tys. zł (25,1%) z podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz 31 tys. zł (1,4%) i 36,4 tys. zł (1,5%) z podatku od środków transportowych od osób prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 50)

Uchwalone⁹ w badanym okresie stawki podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych uwzględniały wszystkie przedmioty opodatkowania oraz kategorie wskazane w art. 5 ust. 1 i art. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz mieściły się w granicach określonych ww. przepisami, z uwzględnieniem maksymalnych wysokości tych stawek ogłaszanych w obwieszczeniach Ministra Finansów. Uchwały nie wprowadzały niedozwolonego różnicowania stawek podatku i nieuprawnionych zwolnień.

(dowód: akta kontroli str. 7 - 16)

W Gminie prowadzona była ewidencja podatkowa nieruchomości w systemie informatycznym. Ewidencja ta spełniała wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej¹⁰, przy czym nie umożliwiała eksportu danych w niej zawartych do pliku komputerowego w formacie rozszerzonego języka znaczników (XML).

W Urzędzie zapewniono dostęp do danych z ewidencji gruntów i budynków Starostwa, stanowiących – na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹¹ – podstawę wymiaru podatków.

Gminną identyfikację pojazdów do opodatkowania prowadzono w systemie komputerowym w formie bazy stworzonej przez pracownika Urzędu w programie komputerowym Microsoft Excel. Bazę danych aktualizowano na bieżąco, na podstawie otrzymywanych ze Starostwa miesięcznych informacji o pojazdach zarejestrowanych i wyrejestrowanych.

(dowód: akta kontroli str. 157 – 160, 401 - 412)

Analiza 20 deklaracji podatkowych (po 10 w każdym z lat objętych kontrolą, w tym po 5 dotyczących podatku od nieruchomości i po 5 - podatku od środków transportowych) wykazała, że:

⁸ Dalej: Starostwo.

⁹ Uchwały Rady Gminy: Nr XII/84/15 z dnia 26.11.2015 r., Nr XII/88/15 z dnia 26.11.2015 r. Nr XXIV/162/16 z dnia 30.11.2016 r. Nr XXIV/173/12 z dnia 30.11.2012 r.

¹⁰ Dz. U. Nr 107, poz. 1138.

¹¹ Dz. U. z 2010 r., Nr 193, poz. 1287 ze zm.; dalej: ustawa – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

- 16 deklaracji złożonych zostało w wymaganym terminie, a 4 - z opóźnieniem wynoszącym od 2 do 89 dni; w przypadkach opóźnień pracownik Urzędu wzywał podatników telefonicznie do złożenia deklaracji;
 - deklaracje na podatek od nieruchomości zostały złożone na obowiązującym wzorze ustalonym przez Radę Gminy, zaś deklaracje na podatek od środków transportowych - na wzorze ustalonym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych¹²;
 - wykazana w deklaracjach na podatek od nieruchomości powierzchnia gruntów związanych z prowadzeniem działalności była zgodna z wypisem z rejestru gruntów;
 - dane zawarte w deklaracjach na podatek od środków transportowych były zgodne z wynikającymi z dokumentów źródłowych;
 - we wszystkich deklaracjach stawki podatków były zgodne ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy;
 - w odniesieniu do każdej deklaracji organ podatkowy przeprowadził czynności sprawdzające jej poprawność, ale nie udokumentował tych czynności.
- (akta kontroli str. 64 – 151, 165, 189 - 340)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Skuteczność i poprawność egzekwowania zaległości podatkowych

Opis stanu
faktycznego

Stan zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2017 r. wynosił 15 tys. zł, a w 2018 r. – 32,7 tys. zł i dotyczył jednego podatnika. Z tytułu podatku od środków transportowych w badanym okresie zaległości nie wystąpiły.

W Urzędzie dokonywano systematycznej kontroli terminowości wpływu należności z tytułu podatków od nieruchomości i środków transportowych m.in. podczas sporządzania miesięcznych i kwartalnych sprawozdań z wykonania dochodów budżetowych. W Urzędzie nie opracowywano pisemnych analiz dotyczących terminowości wpływu należności z tytułu ww. podatków.

(dowód: akta kontroli str. 50, 401 - 412)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu nie wysyłali upomnień, ani nie wystawiali tytułów wykonawczych, ponieważ nie wystąpiły przypadki wymagające takiego działania. W odniesieniu do podatnika zalegającego z płatnością podatku od nieruchomości zastosowano ulgi podatkowe (co opisano w pkt. 3 niniejszego wystąpienia). Wójt wyjaśniła, iż w razie konieczności podejmowany był kontakt telefoniczny z podatnikiem.

Zagadnienia związane z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych nie zostały uregulowane w przepisach wewnętrznych Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 183 – 184, 401 - 412)

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki przedawnienia zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych i podatku od środków transportu.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹² Dz. U. z 2015 r., poz. 2025.

3. Prawidłowość stosowania ulg podatkowych

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie nie zostały wprowadzone uregulowania wewnętrzne określające szczegółowe zasady i tryb udzielania ulg, umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminu płatności zaległości podatkowych. Stosowano więc w tym zakresie przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

(dowód: akta kontroli str. 401 - 412)

W badanym okresie do organu podatkowego wpłynęło siedem wniosków od jednej osoby prawnej o zastosowanie ulg podatkowych. Wójt wydała następujące decyzje:

- w odniesieniu do zaległości za 2016 r. - o umorzeniu kwoty 5,1 tys. zł i odmowie umorzenia kwoty 10 tys. zł oraz o rozłożeniu zaległości w wysokości 10 tys. zł na 10 rat;
- w odniesieniu do zaległości za 2017 r. w wysokości 15,1 tys. zł – o odroczeniu terminu płatności, odmowie umorzenia zaległości oraz rozłożeniu zaległości na 20 rat;
- w przypadku zaległości za 2018 r. w wysokości 25,2 tys. zł – o odroczeniu terminu płatności do dnia 31 grudnia 2018 r., a następnie (w 2019 r.) o umorzeniu 8 tys. zł oraz o rozłożeniu 17,2 tys. zł na 20 rat.

Zgromadzona w Urzędzie dokumentacja w ramach ww. postępowań obejmowała m.in. bilans, rachunek zysków i strat oraz wykaz pracowników zamieszkujących teren Gminy. Z toczących się postępowań o udzielenie ulg nie sporządzano protokołów.

(dowód: akta kontroli str. 55 -57, 161 - 188)

Wójt sporządziła w terminie do 31 maja 2017 r. i 2018 r. wykaz osób, którym w latach 2016 i 2017 udzieliła ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożyła spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³. Wykazy te zostały podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 152 - 156)

W przypadkach udzielenia przez organ podatkowy ulg nie naliczono podatnikom opłaty prolongacyjnej, gdyż Rada Gminy nie podjęła uchwały w przedmiocie wprowadzenia tej opłaty.

(dowód: akta kontroli str. 401 - 412)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków w zakresie ustalania i egzekwowania dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.

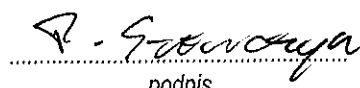
pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 14 czerwca 2019 r.

Kontroler
Ryszard Lewiński
główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis